

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. De amministratoribus secularium judiciorum quid sentiendum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

omne genu, & omnis lingua confitebitur Domino. Itaque unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. Non ergo amplius invicem judicemus. Sed hoc judicare magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum. Unde & Dominus ipse in evangelio, cum adduxissent ante eum Scribæ & Pharisei mulierem in adulterio deprehensam, non citò sententiam in eam protulit; sed se prius inclinans, digito scribebat in terra, ut nos doceret discretionis normam in omnibus servare, & non temerè aliquid agere. Ergo cum aliquid in judicio agendum est, debet primùm judex pensare causam ac factum, & sic recurrere ad præcepta divinorum librorum, quia non convenit ei aliquid gerere sine documento divinorum testimoniorum, & sine exemplo sanctorum patrum, qui spiritu Dei edocti faciebant quæ Deo placita esse noverant. Qui autem aliter fecerit, damnationem sibi acquirit, cum manifestè Apostolus dicat: *In quo enim alterum iudicas, te ipsum condemnas.*

De administratoribus secularium iudiciorum quid sentiendum sit.

CAPUT VIII.

DENIQUE hinc quidam querendum putant de iudicibus secularibus, cum reos secundum legem puniunt, aut mortis sententia damnant, utrum homicidij crimine obnoxij sint an non. De quo quid sancti patres senserint, palam inveniri potest. Nam in Decretis Innocentij Papæ ita scriptum est: *Quæsitum est etiam super his qui post baptismum administraverunt, & aut tormenta sola exercuerunt, aut etiam capitalem protulere sententiam. De his nihil legitur à majoribus diffinitum. Meminerant enim à Deo potestates has fuisse concessas, & propter vindictam noxiorum gladium fuisse permissum, & Dei ministerium esse datum in huiusmodi vindicem. Quomodo igitur reprehenderent factum quod auctore Domino viderent esse concessum? De his ergo ita ut hætenus servatum est, sic habeamus, ne aut disciplinam evertere aut contra auctoritatem Domini venire videamur. Ipsi autem in ratione reddenda gesta sua omnia servabuntur. Hinc & sanctus Augustinus: Non autem ipse occidit qui ministerium debet jubenti, sicut adminiculum gladii utenti. Et ideo nequaquam contra hoc præceptum fecerunt quo dictum est, Non occides, qui Deo auctore bella gesserunt, aut personam gerentes publice potestatis secundum ejus leges, hoc est, justissima rationis imperium, sceleratos morte punierunt. Et Abraham non solum non est culpatus crudelitatis crimine, verum etiam laudatus est nomine pietatis, quod voluit filium nequaquam sceleratè sed obedienter occidere. Et merito queritur utrum pro jussu Dei*

*sit habendum quòd Iephte filiam, quæ patri occurrit, occidit, cum id se vorisset immolaturum Deo quod ei redeunti de prælio victori primitus occurrisset. Nec Samson aliter excusatur quòd se ipsum cum hostibus ruina domus oppressit, nisi quia hoc Spiritus latenter juserat, qui per illum miracula faciebat. His igitur exceptis quos vel lex justa generaliter vel ipse fons justitiæ Deus specialiter occidi jubet, quisquis hominem vel se ipsum vel quemlibet occiderit, homicidij crimine innectitur. Beatus quoque Ambrosius exponens sententiam Pauli Apostoli ad Romanos, ubi præcipit potestatibus universis subditos esse, ita dicit: *Hic ergo subjectus est potestati qui se terrore Dei ab his abstinet quæ prohibent. Itaque qui resistit potestati, ordinationi Dei resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem adquirunt. Manifestum est quòd unusquisque operibus suis aut justificabitur aut condemnabitur. Qui enim audientes legem peccant, inexcusabiles sunt. Nam qui principantur, non sunt timori bonis operibus, sed malis. Principes hos Reges dicit qui propter regendam vitam & prohibenda adversa creantur, Dei habentes imaginem, ut sub uno sint ceteri. Vis autem non timere potestatem? Bonum facito, & habebis laudem ex illa. Laus ex potestate tunc surgit, cum quis innocens invenitur. Dei enim minister est tibi in bono. Manifestum est ideo rectores datos ne malum fiat. Si enim malè feceris, time. Non enim sine causa gladium portat. Hoc est. Ideo comminatur, ut si fuerit contemp-tus, vindicet. Dei minister vindex est in ira in eum qui malè agit. Quoniam futurum iudicium Deus statuit, & nullum perire vult, hoc in seculo rectores ordinavit, ut terrore interposito hominibus velus pedagogi sint, ne in penam incidant futuri iudicij. Ideoque subditi estote, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Rectè dicit subiectos esse debere, non solum propter iram, id est, ultionem presentem, (Parit enim ira vindictam) sed & propter futurum iudicium; quia si hic evaserint, illic eos pena expectat ubi accusante ipsa conscientia punientur. Nam idcirco tributa penditis. Ministerium Dei sunt, in hoc ipso servientes. Ideo dicit tributa prestari, vel que dicuntur fiscalia, ut subiectionem præstent, per quam sciant non se esse liberos, sed sub potestate agere que ex Deo est, Principe enim suo, qui vicem Dei agit, sicut dicit Daniel Propheta. Dei est enim, inquit, regnum, & cui vult dabit illud. Unde & Dominus, Reddite, ait, que sunt Cæsaris Cæsari. Huic ergo subiciendi sunt sicut Deo. Cujus subiectionis probatio hæc est, cum illi pendunt tributa. Propterea quoque sanctos patres non invenimus Imperatores, Reges, atque iudices hujus seculi, nec in temporibus legis, nec etiam sub gratia novi testamenti, pro hujuscemodi negotiis, cum federosos armis deprimebant, vel fontes capitali sententia**

Joan. 8.

Rom. 14.

Decreta Innoc. I. cap. 21.

Augustin. lib. 1. de civit. Dei c. 21.

rentia plecebant, aut synodali decreto aut Episcoporum judicio esse condemnatos, quia necesse est ut qui divino non obediunt mandato, acriori coërceantur tormento; quatenus lex Dei vim sui juris obtineat, & improborum causa infestatio subvertere non prævaleat; sicut in Antiocheno Concilio diffinitum est ut qui Ecclesiam conturbare vel sollicitare perfliterit, tanquam seditiosus per potestates exteris opprimatur.

Quòd illi qui se peccatores generaliter fatentur, & tamen ab aliis manifeste argui non possunt, nullo modo sunt judicandi atque damnandi.

CAPUT IX.

AT-quia de iudiciorum qualitate aliqua jam dicta sunt, nunc requirendum est utrum is qui generaliter se fatetur peccasse, & tamen in aliquo gravi delicto convinci non potest publicè deliquisse, excommunicatione sacerdotali plectendus sit an ne; quia inveniuntur plures, non solum de minoribus personis & plebe vulgi, sed etiam de sanctis viris, se peccatores coram Deo pronuntiasse, & inde magis veniam ac gratiam Domini quam offensam promereri. Nam Moyses pro populo orans ad Dominum ait: *Dominus patiens & multa misericordia, auferens iniquitatem & scelera, nullumque innoxium derelinquens, qui visitas peccata patrum in filios & tertiam & quartam generationem, dimitte obsecro peccatum populi tui secundum magnitudinem misericordie tue.* Dixitque Dominus: *Dimisi juxta verbum tuum.* Hinc & Psalmista ad Dominum ait: *Delictum meum cognitum tibi feci, & in justitiis meas non operui.* Dixi, pronuntiabo adversum me in justitiis meas Domino, & tu remisisti impietatem cordis mei. Et item: *Iniquitatem, ait, meam ego cognosco, & delictum meum contra me est semper. Tibi soli peccavi, & malum coram te feci, ut justificeris in sermonibus tuis & vincas dum judicaris.* Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in delictis peperit me mater mea. Ne intres in iudicio cum servo tuo, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Hinc & Iob dixit: *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? Nonne tu qui solus es?* Et item: *Astra, inquit, non sunt munda in conspectu Dei. Quanto magis homo putredo, & filius hominis vermis.* Hinc & per Esaiam dicitur: *Ecce tu iratus es, & peccavimus. In ipsis fuimus semper, & salvabimur. Facti sumus ut immundus omnes nos, quasi pannus menstruatus universa justitia nostre.* Hinc & per Hieremiam dicitur: *Scio, Domine, quia non est hominis via ejus, nec viri est ut ambulet & dirigat gressus suos.* Et rursus:

Cognovimus, inquit, Domine, impietates nostras & iniquitates patrum nostrorum, quia peccavimus tibi. Ne nos des in opprobrium propter nomen tuum, neque facias nobis contumeliam. Hinc & Daniel in oratione ita dixit: *Peccavimus, iniquitatem fecimus, Domine, in omnem justitiam. Vertatur obsecro ira tua & furor tuus à civitate tua Hierusalem & monte sancto tuo. Propter peccata enim nostra & iniquitates patrum nostrorum Hierusalem & populus tuus in opprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum. Neque enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis.* Et paulò post: *Cum adhuc, inquit, loquerer & orarem & confiterer peccata mea & peccata populi mei Israel, ecce vir Gabriel, quem videram in visione in principio, cito volans, & tetigit me in tempore sacrificij vespertini, & docuit me, & locutus est mihi.* Ecce legislator pro populo peccatore humiles preces offerens, & ad misericordiam justum judicem interpellando provocans, veniam peccantibus meruit. Sic & Rex atque Psalmista in iniquitatibus se conceptum & in delictis natum commemorans, profitetur se agnovisse peccatum suum. Et tamen propter hoc regnum non perdidit. Immo justificationem veraciter promeruit, ac sedem regni tam sibi quam filiis suis perpetualiter confirmavit. Prophetè quoque se peccasse, iniquitatem fecisse simul cum populo pronuntiaverunt; & exaudiri à Domino citius meruerunt, angelicumque oraculum impetraverunt. Quis est qui humilem confessionem causam esse justè damnationis dicere ausus sit; maxime cum Sapientia manifestè dicat: *Qui abscondit scelera sua, non dirigitur. Qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur.* Nam & ipsa Veritas in parabola evangelica publicanum pro peccatis suis humiliter deprecantem Phariseo de propria justitia arroganti suo iudicio prætulit. Et Apostolus Iohannes in epistola sua ita scribit, dicens: *Si dixerimus quia peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est. Si confiteamur peccata nostra, fidelis est & justus ut remittat nobis peccata nostra, & mundet nos ab omni iniquitate.*

Quòd falsa justificatio nihil profit, sed maxime obstat abutentibus ea.

CAPUT X.

DE falsa enim justificatione quid sentiendum sit, mox subjungendo ostendit, dicens: *Si dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum, & verbum ejus non est in nobis.* Hinc & in Ecclesiaste

Pp